

Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві та виявлення їх причин [1,5,7,11,40]

У відповідності до ст. 1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування " нещасний випадок - це обмежена в часі подія або раптовий вплив на працівника небезпечного виробничого фактора чи середовища, що сталися у процесі виконання ним трудових обов'язків, внаслідок яких заподіяно шкоду здоров'ю або настала смерть [5].

Відповідно до п.7 Порядку №1232 [1,40] розслідування проводиться у разі виникнення нещасного випадку з працівником, що стався у процесі виконання ним трудових обов'язків, внаслідок якого зафіксовано шкоду здоров'ю, зокрема:

- одержання поранення, травми, у тому числі внаслідок тілесних ушкоджень;
- гострого професійного захворювання гострого професійного та інших отруєнь;
- одержання сонячного або теплового удару, опіку, обмороження;
- у разі утеплення;
- ураження електричним струмом, блискавкою та іонізуючим випромінюванням;
- одержання інших ушкоджень внаслідок аварії, пожежі, стихійного лиха (землетрусу, зсуву, повені, урагану тощо);
- контакту з представниками тваринного і рослинного світу; які призвели до втрати працівником працездатності на один робочий день чи більше або до необхідності переведення його на іншу (легшу) роботу не менш як на один робочий день;
- зникнення, а також настання смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків.

У разі настання нещасного випадку, крім випадків згідно з п.37 Порядку №1232 [1,40] для яких передбачено спеціальне розслідування:

I. Потерпілий або працівник. який виявив нещасний випадок, чи інша особа (свідок нещасного випадку) повинні негайно повідомити керівника робіт, який безпосередньо здійснює контроль за станом охорони праці на робочому місці (далі - безпосередній керівник робіт), чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до надання необхідної допомоги потерпілому [11].

II. Безпосередній керівник робіт (уповноважена особа підприємства) зобов'язаний:

- **терміново** організувати надання першої невідкладної допомоги потерпілому, забезпечити у разі потреби його доставку до лікувально-профілактичного закладу;
- **негайно** повідомити роботодавця про те, що сталося;

- **зберегти** до прибуття комісії з розслідування нещасного випадку обстановку на робочому місці та машини, механізми, обладнання, устаткування (далі - устаткування) у такому стані, в якому вони були на момент настання нещасного випадку (якщо це не загрожує життю чи здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків та порушення виробничих процесів), а також вжити заходів до недопущення подібних нещасних випадків.

Під терміном **«керівник робіт»** розуміється уповноважена роботодавцем особа, яка виконує розпорядчі функції, тобто, керує процесом виконання робіт. Це може бути майстер, керівник цеху, бригадир, тобто, особа, яка видає завдання і контролює хід його виконання.

III. Лікувально-профілактичний заклад у разі звернення потерпілого повинен передати **протягом доби** з використанням засобів зв'язку та на паперовому носії *екстрене повідомлення про звернення потерпілого* з посиланням на нещасний випадок на виробництві за формою, наведеною у додатку 1 до Порядку №1232 (додаток 1):

- 1) **підприємству**, де працює потерпілий;
- 2) робочому органу виконавчої дирекції **Фонду соціального страхування** (далі - Фонд) за місцезнаходженням підприємства, де працює потерпілий;
- 3) територіальному органу **Держпраці** за місцем настання нещасного випадку;
- 4) закладові державної **санітарно-епідеміологічної служби**, який здійснює державний санітарно-епідеміологічний нагляд за підприємством, де працює потерпілий, або такому закладові за місцем настання нещасного випадку з фізичною особою - підприємцем або особою, що забезпечує себе роботою самостійно, у разі виявлення **гострого професійного захворювання** (отруєння).

Лікувально-профілактичний заклад обов'язково проводить у порядку, встановленому МОЗ:

- необхідні дослідження і складає протокол про наявність в організмі потерпілого алкоголю (наркотичних засобів чи отруйних речовин) та визначає ступінь його сп'яніння;

- визначає ступінь тяжкості травми (із зазначенням коду діагнозу згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я (МКХ-10).

Відповідний висновок чи витяг з протоколу, а також висновок про **ступінь тяжкості травми** подаються на **запит роботодавця**, Фонду до утворення комісії з проведення розслідування нещасного випадку (далі - комісія) або голови комісії після її утворення **протягом однієї доби з моменту одержання запиту**.

Якщо в територіальному управлінні **Держпраці** за місцезнаходженням підприємства **відсутнє** повідомлення від роботодавця про випадок то **після закінчення одного робочого дня з часу** надходження повідомлення від лікувально-профілактичного закладу, або не проведено розслідування комісією підприємства **після закінчення п'яти робочих днів**, то нещасний випадок можна **вважати прихованим**, тому необхідно повідомити всім (перш за все –Держпраці)

у разі підозри тяжкості або невизначеності тяжкості наслідків нещасного випадку. Важливо слідкувати за строками виконання дій згідно Порядку №1232.

IV. Згідно п.10 Порядку №1232 **роботодавець**, одержавши повідомлення про нещасний випадок зобов'язаний:

По перше, протягом однієї години передати з використанням засобів зв'язку та **протягом доби** на паперовому носії «**Повідомлення про нещасний випадок**» згідно додатку 2 до Порядку №1232(додаток 2):

- **Фондові** за місцезнаходженням підприємства, на якому стався нещасний випадок;

- **керівникові первинної організації профспілки** незалежно від членства потерпілого в профспілці (у разі наявності на підприємстві кількох профспілок - керівникові профспілки, членом якої є потерпілий, а у разі відсутності профспілки - *уповноваженій найманими працівниками особі з питань охорони праці*);

- **керівникові підприємства**, де працює потерпілий, якщо потерпілий є працівником **іншого підприємства**;

- **органові державного пожежного нагляду** за місцезнаходженням підприємства у разі настання нещасного випадку внаслідок пожежі;

- **закладові державної санітарно-епідеміологічної служби**, який здійснює санітарно-епідеміологічний нагляд за підприємством (у разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння).

Якщо особа, що постраждала, знаходиться на лікуванні у лікувально-профілактичному закладі, то в **строк до однієї доби** надіслати лікарсько-експертній комісії цього закладу «**Запит про ступінь тяжкості виробничої травми**» (приклад на рис. 2.1) та **отримати на нього медичний висновок** [1,40].

Товариство з обмеженою відповідальністю «Медтехніка»
м. Київ, вул. Вишгородська, 11/5, тел. 0 (44) 321-88-44

18.04.2015 № 03/18

Голові лікарсько-експертної комісії
Київської міської лікарні № 23
Шпаку К. І.

Шановний Кириле Івановичу!

Відповідно до пункту 6 Класифікатора розподілу травм за ступенем тяжкості, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 4 липня 2007 р. № 370 прошу надати медичний висновок про ступінь тяжкості виробничої травми, отриманої 18 квітня 2015 року о 10 год. 25 хв. працівником Товариства з обмеженою відповідальністю «Медтехніка» Косенко Олегом Івановичем, який перебуває на лікуванні у вашій лікарні.

Директор підприємства
нко

Л.П. Кириленко

Рисунок 2.1 - Приклад оформлення запиту до лікарсько-експертної комісії про ступінь тяжкості виробничої травми

Медичний висновок про **ступінь тяжкості** виробничої травми надається виключно лікарсько-експертною комісією лікувально-профілактичного закладу,

де здійснюється лікування особи, що постраждала **в строк до однієї доби**з моменту надходження запиту роботодавця та/або голови комісії.

Після отримання медичного висновку про **ступінь тяжкості** виробничої травми **негайно** передати з використанням засобів зв'язку та **протягом однієї доби** на папері «**Повідомлення про нещасний випадок**» (крім випадків, передбачених пунктом 37 цього Порядку №1232) залежно від ступеня тяжкості наслідків згідно п.10 чи 37 (**додаток 2**).

Для визначення необхідності призначення **спеціального розслідування** нещасного випадку достатньо **повідомлення роботодавця**, згідно з додатком 2 до Порядку №1232, де в пункті **6** зазначено характер травм [7].

ВАТ «СТИМУЛ»	
Наказ №15	
від «18» 02 2015р	м. Запоріжжя
Про утворення комісії з розслідування нещасного випадку на виробництві. (Надається повний опис події, що сталася)	
Для розслідування нещасного випадку, який стався «18» лютого 2015р. о 10 год. 15 хв. із маляром-штукатуром Вересенко Миколою Петровичем	
НАКАЗУЮ:	
1. Утворити комісію в складі :	
- Шевчук Роман Іванович - керівник служби охорони праці ВАТ «СТИМУЛ», голова комісії;	
- Іваненко Олег Гнатович - страховий експерт з охорони праці виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві у Жовтневому районі, член комісії;	
- Коптюк Іван Іванович - голова первинної профспілкової організації ВАТ «СТИМУЛ», член комісії.	
2. Комісії, провести розслідування нещасного випадку відповідно до вимог Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою КМУ №1232 від 30.11.2012	
3. Голові комісії письмово поінформувати потерпілого про його права і з початку роботи комісії запросити до співпраці.	
4. Матеріали щодо результатів розслідування і акти за формою Н-5 і Н-1, якщо нещасний випадок пов'язаний з виробництвом, до 22.02.2015 року передати на затвердження директору ВАТ «СТИМУЛ».	
5. Контроль за виконанням даного наказу покладаю на головного інженера Василенко М.М.	
Директор ВАТ «СТИМУЛ»	В.П. Симоненко

Рисунок 2.2 - Приклад наказу по підприємству про утворення комісії з розслідування нещасного випадку на виробництві

Якщо **не зафіксовано** у медичному висновку **тяжких наслідків**, то далі роботодавець зобов'язаний:

По друге наказом по підприємству протягом доби утворити комісію у складі *не менш як три особи* та організувати проведення розслідування (крім випадків, передбачених пунктом 37 цього Порядку №1232) Приклад наказу при- ведений на рис. 2.2.